

ENTRE INKUBATOR

Et inkubations- og vækstmiljø for de unge kunstnere

Et oplæg til, hvordan de videregående kunstneriske uddannelser i fællesskab udvikler og realiserer et internationalt førende vækstmiljø for kunstneriske tilblivelsesformer og udgivelsesformater – til glæde for befolkning og borgere såvel som omgivende samfund og sektorer og de kunstneriske erhverv samlet set.

CAKI 2020

ENTRE INK

ENTRE INK er et fælles initiativ på de videregående kunstneriske uddannelser, der udspringer af et bredt forankret samarbejde mellem kunstscolerne. Indsatsen bygger på eksisterende viden på tværs af uddannelser med afsæt i bl.a. entreprenørskab og kunstnerisk udviklingsvirksomhed og fokuserer på at skabe gode inkubationsmuligheder i vækstlagene på tværs af kunstneriske ståsteder. I den forbindelse er det hensigten at understøtte:

- Nye og innovative tilblivelsesformer for kunstneriske produktioner.
- Nye og innovative udgivelsesformater for værker.
- Nye og innovative møder med publikum og omverden.

Målsætningen for indsatsen er således dels af styrke og udvikle muligheder for tilblivelse og udgivelse af kunstneriske formater, dels at styrke omverdensrelationerne til den kunstneriske virksomhed for unge entreprenører fra de kunstneriske uddannelser.

Effekten forventes at blive bidrag til en udvikling af væsentlige dele af fremtidens arbejdsmarked for dimittender fra de kunstneriske uddannelser samt at understøtte tilblivelse, produktion og udgivelse blandt vækstlaget på tværs af de kunstneriske fagområder.

Læringsmiljøet

ENTRE INK er et inkubationsmiljø for innovation og entreprenørskab i de kunstneriske fag. Initiativet tilbyder studerende fra de kunstneriske uddannelser en ramme, hvor de kan udvikle projekter eller forretningsinitiativer i et tværdisciplinært læringsmiljø.

ENTRE INK tilbyder muligheden for at være en del af et læringsmiljø, hvis fokus er at øge vækstbetingelserne for den aktuelle projektudvikling eller forretningsidé.

De læringsmæssige rammer i ENTRE INK skal sikre, at de studerende modtager den nødvendige rådgivning og støtte, der supplerer de fagspecifikke uddannelsesmiljøer. Det kan være i spørgsmålet om at se den personlige, kunstneriske skabertrang i relation til behov og problemstillinger i det omgivende samfund eller gennem rådgivning og sparring, når der prøves kræfter med procesdesign, samarbejdsaftaler, prissætning, jura, rettigheder mv.

ENTRE INK bidrager til den sammenhængende indsats på tværs af kunstfaglige ståsteder ved at tilbyde rammerne til at fastholde og fremme de kunstneriske studerendes udviklingsarbejde, iværksætterier og opstart af egne virksomheder.

I praksis vil inkubationsmiljøet sætte rammerne for, at de studerende som en integreret del af deres kunstneriske uddannelse får mulighed for at opbygge erfaring med at omsætte deres kunstneriske viden og kompetencer til handling, nye produkter og services i samspil med andre fagligheder, uddannelser og de omgivende brancher, på tværs af offentlige og private sektorer.

Nærværende oplæg vil understrege væsentligheden af at inkubationsmiljøet sammentænkes med uddannelsen. Et inkubationsmiljø, der er tilknyttet de kunstneriske uddannelser, kan bidrage til at sikre en stærk kobling mellem den individuelle kunstneriske faglighed og foretagsomhed, som den studerende træner og udvikler under uddannelsen, og den tværdisciplinære, innovative og entreprenørielle praksis, som udfolder sig i inkubationsmiljøet.

Når den studienære del af inkubatorens læringsmiljø er opbygget, er det formodentlig oplagt for kunsthøjskolerne at gå sammen om at udvikle et efteruddannelsesprogram.

Organisation

Et delmål med inkubationsmiljøet ENTRE INK er at sikre en kobling og forankring mellem indsatsen på tværs af de kunstneriske uddannelser. Ved at koble indsatsen øges den kritiske masse i vækstmiljøet. Dette vil krydsbefrugte uddannelserne på tværs og bidrage til, at der samles en kritisk masse af kompetencer, ressourcer og viden, der er attraktiv for partnerskaber med andre lærings- og videnmiljøer samt offentlige såvel som private virksomheder.

Det er ønskeligt, at organisationen opbygges med en stor elasticitet, der kan imødekomme behov og muligheder på den enkelte uddannelse.

Det vil formodentlig være hensigtsmæssigt at forankre initiativet i en mindre, samlende enhed, og lade denne varetage driftsmæssige opgaver såvel som de overordnede tværinstitutionelle koordineringsopgaver, videnopsamling, formidling og procesfacilitering i forbindelse med større projekter. Dette kunne oplagt realiseres i et samarbejde mellem CAKI, der allerede har opbygget betydelig erfaring med indsatser på tværs af uddannelserne i form af både udvikling og realisering såvel som videnopsamling og formidling, og det nye videntcenter for KUV, der er under opbygning med BKS som tovholder. KUV-videncentret forventes at komme til at administrere de ressourcer, der tilfalder kunsthøjskolerne gennem vækstplansmidlerne og som skal anvendes til at opbygge et inkubationsmiljø for de kunstneriske uddannelser.

Man kan dertil forestille sig, at der er for hver skole oprettes en enhed, der var ansvarlig for den pågældende skoles projekter og den lokale forankring samt inddragelse af de andre skoler i det omfang, det er muligt i de konkrete projekter.

Kunstneriske uddannelser i ENTRE INK:

- Kunstakademiets Billedkunsthøjskoler
- Den Danske Filmskole
- Den Danske Scenekunsthøjskole
- Det Kgl. Danske Musikkonservatorium
- Det Jyske Musikkonservatorium
- Rytmask Musikkonservatorium
- Syddansk Musikkonservatorium

ENTRE INK – oplæg til indhold

Entreprenørskab

ENTRE INK Business Case lader studerende opbygge erfaring med at omsætte kunstnerisk viden og kompetencer til handling, nye produkter, services og forretningsmodeller. Den studerende eller en gruppe af studerende kan søge deltagelse i ENTRE INK Business Case på baggrund af et projekt eller en forretningsidé. Kriterierne for at deltage er et forpligtende engagement samt evne og lyst til at arbejde fokuseret med iværksætteri, udvikling af infrastrukturen for den kunstneriske virksomhed samt kommercialisering. ENTRE INK supplerer dermed de kunstfaglige uddannelsers entreprenørskabsaktiviteter gennem et inkubationsmiljø, der bidrager til at øge levedygtigheden for opstartsvirksomheder i de kreative miljøer og i kultursektoren samlet set.

Samarbejde

ENTRE INK Projects udvikler og gennemfører større indsatser over længere tid i samspil med andre fagligheder, videnmiljøer, de omgivende brancher og samfundet. Det kan f.eks. være et projekt, hvor de studerende øver sig i at se sig som leverandører til den offentlige og private sektor. Et tema kunne være kommunernes arbejde med FNs Verdensmål som en kommunal udviklingsdriver – hvordan kan de kunstfaglige kompetencer bidrage til kommunernes arbejde? Et sådan projekt vil helt oplagt kunne udvikles i samarbejde med f.eks. Kommunernes Landsforening og ejendomsudviklingsvirksomheden NREP, der har en omfattende portefølje i Norden.

Viden

ENTRE INK Knowledge – systematisk indsamling, bearbejdning og formidling af den praksisbaserede viden, der skabes i inkubatoren i forhold til vækstbetingelser for virksomheder og forretningsideer i de kreative industrier. Formålet er samtidig at bidrage til udvikling af sprog og metoder, der på længere sigt vil bidrage til at øge kapacitetsopbygningen i de kunstfaglige videnmiljøer.

Camp

ENTRE INK Camp er en indsats med fokus på udvikling af såkaldte boot camps. Boot camps kan beskrives som intense workshops, hvor de studerende i afgrænset periode på f.eks. tre dage arbejder fokuseret med lære eller udvikle noget (med inspiration fra bl.a. IT Universitetets succesfulde arbejde med samme). Man kan også forestille sig, at der inden for Camp-konceptet bliver udviklet Challenge-projekter, hvor f.eks. en offentlig eller privat virksomhed stiller en opgave, og det team, der formår at løse opgaven bedst muligt, får mulighed for at realisere deres forslag eller dele heraf.

Udgivelse

ENTRE INK Publikation er et forlag, hvor fokus er på udgivelse af kunstneriske produktioner (film, spil, musik, bøger m.v.), hvor det juridiske varetages af et non-profit selskab under inkubatoren. Formålet med forlaget er at sikre, at midlertidige samarbejdskonstellationer, nystartede virksomheder eller produktionsfællesskaber har bedst mulige betingelser for udgivelse af deres produkt. Forlaget gør det muligt at producere og udgive produkter uden at etablere en firma-infrastruktur. Forlaget er en non-profit virksomhed under ENTRE INK, som kan agere som udgiver, men ikke har ressourcer til at stå for markedsføring mm.

Testfaciliteter

ENTRE INK Factory Hardware Lab

Ressourcedeling mellem skolerne i forhold til adgang til faciliteter til pre- og prototyping og test af nye teknologier.

Baggrund

Nærværende notat skriver sig ind i en samfundsmæssig udvikling, der over de foregående ti år har betonet væsentligheden af at integrere entreprenørielle kompetencer i uddannelsessystemet¹, indskærpet behovet for en stærkere dansk innovationskultur både i uddannelse og samfund² og senest kommet med konkrete anbefalinger til, hvorledes Danmark kan udvikle og opbygge et internationalt førende vækstmiljø for de kreative erhverv.³

På samme vis som visionerne for den nationale innovationsstrategi lagde op til et paradigmeskifte i tilgangen til innovation ved at understrege innovation som holistisk, tværfaglig og menneskelig praksis, hvor sociale processer og kulturforståelse vejer mindst lige så tungt som grundforskning og avanceret teknologi⁴, således bliver der også slået visse nye takter an i anbefalingerne fra Vækstteamet for de kreative erhverv i deres rapport fra oktober 2018.

I lyset af disse samfundsmæssige strømninger er det afgørende, at de kunstneriske uddannelser tager føringen i forhold til at konkretisere og formidle, hvordan den kunstneriske skaberkraft, den kritiske tænkning og kunstnerens arbejdsmetoder besidder et nødvendigt potentiale for samfundets innovations- og vækstkapacitet. Herunder også på konkret plan at udvikle erfaringer med, hvordan vi allerede i læringsmiljøerne kan skabe rammer og muligheder for det kunstneriske arbejde, så kunsthøjere viden kan anvendes og tilføre værdi i en større samfundsmæssig sammenhæng i den offentlige såvel som i den private sektor.

De kunstneriske uddannelser har i snart ti år arbejdet med at udvikle, afprøve og kvalificere entreprenørskabsundervisning. Entrepenørskab er således på nuværende tidspunkt - i varieret omfang - blevet en del af uddannelsesstilbuddet på de kunstneriske uddannelser.⁵ Sideløbende har tværinstitutionelle samarbejder som KUR og CAKI faciliteret en løbende videndeling inden for området mellem skolerne, der også lejlighedsvis har resulteret i konkrete tværgående uddannelsessamarbejder. Dertil har CAKI etableret et netværk for de fagansvarlige for entreprenørskabsområdet på tværs af alle de kunstneriske uddannelser, således at skolerne fremadrettet kan blive endnu bedre til at dele, udvikle og realisere entreprenørskabsaktiviteter lokalt såvel som i et nationalt samarbejde.

At bringe skolernes fremadrettede arbejde med entreprenørskabsaktiviteter ind som en del af et inkubationsmiljø, der kan styrke koblingen mellem de kunstneriske uddannelser, de kreative erhverv, den kulturelle sektor og det omgivende samfund er oplagt. Dette oplæg skitserer, hvordan de videregående kunstneriske uddannelser i fællesskab kan udvikle, kvalificere, konkretisere og realisere anbefalinger fra Vækstteam for kreative erhverv i forhold til at opbygge et internationalt førende vækstmiljø for de kreative erhverv i Danmark.

¹ Regeringen. [Strategi for Uddannelse i Entrepenørskab](#), 2010

² Regeringens arbejde med en [tværsektoriel innovationsstrategi](#), 2012

³ Danmark: [Et internationalt førende vækstmiljø for de kreative erhverv](#), 2018

⁴ Mandag Morgen: [Visionsoplæg: Danmark som innovativ frontløber](#), 2012

⁵ Se [Entrepenørskabsaktiviteter på de kunstneriske uddannelser](#), CAKI 2016.

STEAM – en afsluttende bemærkning

Der er en tendens til, at kunstnerens kompetencer på et overordnet niveau reduceres til kreative kompetencer. Således beskriver rapporten med vækstteamets anbefalinger, under afsnittet *'De kunstneriske uddannelsesinstitutioner spiller en nøglerolle for kreative kompetencer'*, at *med kreative kompetencer forstås systematisk træning i metoder til formidle visioner, løsninger, værdier og følelser via form, lyd, fortællinger, billeder, rum mv.* Rapportens forfattere er opmærksomme på, at kreative kompetencer for så vidt trænes på mange uddannelser, herunder også på universiteter, erhvervsakademier og professionsskoler.

Hvad der ikke fremhæves i den pågældende rapport er, at de specifikke kernefaglige kompetencer reelt er det fundament, de kreative kompetencer kan bygges på, hvis de skal kvalificeres i et omfang, der gør dem anvendelige i tværdisciplinære samarbejder, professionel udvikling og innovationsprocesser. Dette gælder for de kunstfaglige kernekompetencer såvel som for andre faglighedens kernekompetencer. Kernekompetencer er en central forudsætning for, at et givent bidrag sker på et højt niveau. Som sådan er det også vigtigt, at det er de kunstfaglige kompetencer, der sættes i spil, når de kunstneriske uddannelser bidrager til at opbygge et vækstmiljø for de kreative erhverv.

En rapport, der bl.a. omhandler dette forhold, er *The Fusion Effect: The economic returns of combining arts and science skills*, der i 2016 blev udgivet af Nesta.⁶ Rapporten udspringer af en virkelighed, hvor de såkaldte STEM-kompetencer (Science Technology Engineering og Maths) længe er blevet anskuet som de vigtigste komponenter i forhold til virksomheders adgang til vækst- og innovationsfremmende kompetencer. Rapporten undersøger, hvad kombinationen af kompetencer i en virksomhed (offentlig eller privat) betyder for virksomhedens ydeevne. Med i undersøgelsen tages kunstneriske kompetencer, *Art Skills*, med det resultat, at undersøgelsen finder overbevisende evidens for, at virksomheder, der kombinerer STEM-kompetencer med kunstneriske kompetencer, har større sandsynlighed for at vokste, er mere produktive, og er mere eksponerede for at skabe radikal innovation.

I bestræbelsen på at bidrage i udviklingen af et internationalt førende vækstmiljø for de kreative erhverv i Danmark, opfordrer dette oplæg til at rammesætte et fælles inkubationsmiljø for de kunstneriske uddannelser med et fokus på den kombination af kompetencer, der ligger i STEAM (Science Technology Engineering Art og Maths). Et sted, hvor kunstnere på tværs af kunstfaglige ståsteder får mulighed for at opbygge erfaring med tværdisciplinære samarbejder, hvor de opnår erfaring med at anvende de kunstneriske kompetencer i tværdisciplinære udviklingsprojekter og partnerskaber, og ikke mindst et sted, hvor kunstneren også øver sig på at anvende de kunstneriske kompetencer som leverancer til offentlige og private virksomheder. Både samfundet, virksomhederne og de kunstneriske brancher har behov for at denne bevægelse bliver afprøvet og kvalificeret.

⁶ [The Fusion Effect: The economic returns of combining arts and science skills](#), Nesta 2016